

Un gran film

Oppenheimer és un film molt interessant: planteja amb claredat com les pel·lícules colossals tracten temes de gran influència sobre la gent humana. És clar, el film versa sobre els avatars de la construcció d'una bomba atòmica en el context de la Segona Guerra Mundial. La bomba atòmica és un repte intel·lectual, amb una part fortament teòrica, la teoria quàntica de la matèria, i una part pràctica: l'organització d'una estructura complexa per produir urani i plutoni enriquits, l'estudi dels detonadors, la construcció d'un poble enmig del desert de Los Álamos, la indústria, i el fet de reclutar els millors físics del món universitari. Tot relacionat, i, alhora, un cert esperit de fons capaç de finalitzar una idea abstracta.

Aquest és el nucli argumental del film des del qual es desprenen altres arguments més lligats a la personalitat de l'heroi, aquest físic teòric anomenat Oppenheimer, jueu, a prop del pensament d'esquerres dels anys trenta, tossut i íntegre. I contradictori. Els espectadors del film, doncs, es trobaran amb una pel·lícula que conté un paradoxal invent anomenat bomba atòmica i després, hi veuran el desplegament d'un cas de caça de bruixes d'ordre polític contra els militants d'esquerra en el context dels anys quaranta i cinquanta als Estats Units d'Amèrica, amb elements de

↓ EL FILM ENS MOSTRA LA PERSONALITAT D'OPPENHEIMER: JUEU, D'ESQUERRES, TOSSUT I ÍNTEGRE

revenge personal. La tècnica narrativa del film és al servei de tots els debats ètics i polítics de fons: n'és mento només un de rellevant.

Oppenheimer es nega a construir una bomba d'hidrogen: veu amb claredat que si l'arriba a fabricar seria usada, sens dubte. Aquest fet provocaria una nova escalada d'armaments amb la nova potència sorgida de la segona guerra mundial: l'URSS. Comprèn i defensa que ha d'aturar-ne la fabricació, davant la

perplexitat dels polítics del moment que no reflexionen sobre les conseqüències de llurs idees i actes.

Hi ha més temes plantejats amb notable eficàcia: l'ego que cova una venjança lenta; la finalitat veritable dels premis atorgats pels poders de l'estat; les trampes dels judicis privats amb aparença de judicis públics fets per l'estat, amb pàtina formal de veritat, que amaguen interessos bruts... Així, doncs, ens trobem davant d'un film de tres hores llargues de durada del tot digerible, que expressa grans temes que afectes les societats occidentals en relació amb els armaments, el paper dels intel·lectuals, la ximpleria dels presidents, les derives autoritàries dels Estats Units, la integritat moral, la lleialtat... Potser l'altre assumpte, més difícil d'encarar, és la multitud de víctimes –pel cap baix dues-centes mil– que només surten esmentades en la narració.

I per acabar, el film mostra amb solemnitat com l'invent de la bomba atòmica –una proesa intel·lectual i humana– posa la mateixa humanitat a la vora de la pròpia destrucció, imatge que s'inicia en els darrers compassos del film, com una advertència ben clara en el context d'una nova guerra mundial: la guerra entre Ucraïna i l'URSS.